

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: AXEL JUEL

11. AARGANG
1924.

BLADETS OG FORENINGENS KONTOR
Møntergade 22, Mezz., København K.
Telefon Byen 3448.

BLADETS ANNONCEEXPEDITION:
E. von Rosen
Holbergsgade 10. Tlf. 8907.

HÆFTE VI.
JUNI

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirkning af Arkitekt E. W. Marston og Grosserer Vald. Schou

RANDERS-KREDSSEN

fejrede Fredagen den 9. Maj Helgolandsdagen ved en smuk og velbesøgt Festsal paa Højskolehotellet, hvis Festsal var overordentlig nydelig dekoreret med Vimpler og Signalfag. I Festen deltog fire i Kredsen boende Marineveteraner, medens en femte, som havde deltaget i Helgolandsslaget om Bord paa »Niels Juel, desværre maatte undværes paa Grund af Sygdom. Han blev dog ikke derfor glemt, idet Kredsens Næstformand og et Bestyrelsesmedlem om Søndagen overrakte ham en Buket Roser med dannebrogfarvede Baand der, var der mødt en ret betydelig Forsamling, og gav ham en Beretning om Festen. Endvidere deltog tre af Hadsunds-Kredsens Medlemmer, der paa Vej til Horsens-festen pr. Bil havareerede her i Randers, men som nu fik Erstatning for Skuffelsen over den afbrudte Rejse. — Efter at de fire Veteraner var anbragte paa Hæderspladsen, gik Flaget til Tops, hejst af vore Søspejdere, mens Musikken spillede Kongesangen og de to smaa Vagtmænd præsenterede Gevær, hvorefter Kredsforsmanden, Overbanemester *Guldbrandsen*, bød Forsamlingen velkommen med en særlig Velkomst til de gamle Veteraner. Efter et Musiknummer sang Forsamlingen: »Vift stolt paa Kodans Bølge« og nu holdt Løjtnant *von Rosen* en hjertevarm Tale for den danske Marine, samt gav en udførlig Beretning om Slaget ved Helgoland. Atter tonede Sengen i »Holmens faste Stok«, efterfulgt af Overturen til »Elverhøj«. Saa et Par smukke Solosange og Kredsforsmanden besteg Talerstolen og gav en Skildring af Kredsens Arbejde under den nylig afgaaede Formand, Fabrikant *S. Larsen Skands*, Ledelse. Taleren sluttede med at meddele, at Kredsen havde besluttet at udnævne Skands til Æresmedlem og overrakte ham dermed Æresdiplomet under Hyldest fra Forsamlingen. *Larsen Skands* takkede, ønskede Kredsen fortsat Fremgang og udbragte et Leve for Randers Marineforening.

Efter at Forsamlingen havde sunget *Marstons*: »Flagets Sang«, marcherede alle Deltagerne med Veteranerne i Spidsen ind i de tilstødende Lokaler og bænkedes om de festlig smykkede Kaffeborde, hvor Talerne nu gik Slag i Slag og en Hilsen fra Horsensfesten, hvortil der tidligere paa Dagen var afsendt Hilsen, blev oplæst. Imidlertid var Festsalen bleven gjort klar til Dansen, som gik med Liv og Lyst til der var slaaet 6 Glas paa Hundevagten og Deltagerne skiltes med Bevidstheden om en smuk og stilfuld Fest.

Skr.

NYBORG-KREDSSEN.

Lørdag den 17. Maj afholdt Marineforeningen festlig Sammenkomst paa Industrihotellet.

Salen var festlig smykket, og en Del gamle Marinebilleder var samlet og ophængt rundt i Salen. Kl. 8 hejstes Flaget, og i Formandens og Næstformandens Fraværelse, bød Politimester *Harhorn* Forsamlingen og Herr Kaptajn *Lagoni* velkommen og rettede en speciel Velkomst til vor gamle Veteran fra Helgoland, *Ole Trondhjem Dbg.*, hvortil hele Forsamlingen rejste sig.

Herr Kaptajn *Lagoni* holdt derefter et meget interessant Foredrag om Færøerne i Forbindelse med Lysbilleder, og

det var en Nydelse at høre Kaptajnens smukke Skildringer af Naturen og Folkelivet deroppe paa vore fjerne Øer. Kaptajnens smukke Digt om den berømte færøske Dans blev ogsaa foredraget og henrev i den Grad Forsamlingen, at Foredragsholderen blev afbrudt af vedholdende Haandklap.

Efter Foredraget var fælles Kaffebord, hvor der udbragtes Skaal for Kongen, Danmark og Foredragsholderen, og atter glædede Herr Kaptajn *Lagoni* Forsamlingen ved sit smukke Digt om Danmark.

Dansen tog derpaa sin Begyndelse, og Stemningen var saa god, at der maatte arrangeres 1 Times ekstra Dans, og Gamle og Unge tog alle livlig Del i Dansen til det sidste.

Ved Afskeden blev der fra alle Sider takket for den vellykkede Aften, og der blev udtalt, at det var en af de bedste Fester, vi endnu har haft i Foreningen.

Ved Kaffebordet blev endvidere bortloddet forskellige smaa Kuriositeter, der vakte almindelig Begejstring.

Skr.

GRENAA-KREDSSEN'S

Underafdeling »Jolleroerne« afholdt Søndagen den 8. April paa Badehotellet ved Grenaa Strand en Skive- og en Fugleskydning. Fuglen, (en Sommerfugl, et rent Kunstværk), var skænket af Københavns Skyttelav, og har antagelig i Tiden fra 2.—5. følt sig noget ilde berørt, der var nemlig ingen, der skød forbi. Der var ni Præmier til Fuglen, der alle var skænkede. Første Præmie (Kongepræmien) var et dejligt stort Dannebrogslag, som ved Kammerat *M. A. Præst*'s Skud tilfaldt Klubbens Æresmedlem, Kammerat *Lønsslov*.

Ved Skiveskydningen, hvortil Præmierne ligeledes var skænkede, tilkom 1. Gevinst én af de i den senere festlige Sammenkomst deltagende Damer. Denne Gevinst viste sig at være et lille nydeligt poleret Birketræsskrin med indlagt Marineforeningens Emblem i Laaget. Saavel til »Fuglen« som til »Skiven« var der mange nydelige og fikse Ting.

Festmaaltidet var arrangeret med megen Omhu til Ære for Damerne, og præcis Kl. 7 blev der pebet: »Stil op til Skafning«, hvorefter der marcheredes ind til det festlige Bord. Flaget hejstes paa vanlig Marinevis, hvorpaa Deltagerne lod de kostelige Rette vederfares den Ære, der tilkom dem. Der bødes paa virkelige Overraskelser, som Kammerat *Voss* og hans franske Køkken tilkom Æren for.

Der herskede under Spisningen en fornøjelig og kammeratlig Tone, og der blev holdt Tale for Konge, Fædreland, Flaget, Jolleroerne, Æresmedlemmerne, Damerne m. m. fl. — Præmierne uddeltes under Spisningen, det vakte alm. Jubel, da den Skytte med laveste Points fik Præmie (et Overflodighedshorn i Form som en gl. Vikingsnække), som han delte med Selskabet). To nydelige unge Damer forestod Musikken saavel til Spisningen som Dansen. — I Sandhed en dejlig Eftermiddag og Morgenstund!

AALBORG-KREDSSEN.

Skibsfører *Justesen* begravedes den 8. ds. fra Vejgaards Kirke under stor Deltagelse. Han har siden Foreningens første Start været et trofast og interesseret Medlem.

Vort Flag og Marchallerne paraderede saavel i Kirken, som ved Graven, og mange Marinere fulgte ham til hans sidste Hvilested paa Vejgaard Kirkegaard.

A. H.

MARINEVETERANERNE FRA 1864 FORTÆLLER,

78 Sider

Samlet og udgivet af Marineforeningen.
Med Fortællernes Billeder.

Pris 3 Kroner.

Overskudet tilfalder Foreningens Veteranfond.

Faas paa Foreningens Kontor og i Bogladerne.

Faas — udenfor København — ved Henvendelse til de respektive Kredsforsmænd.

Sommerskydningen den 18. Maj 1924.

En gammel Hanspurv sad og blundede i Toppen af det største Æbletræ i Carlsberg Pavillonens Have, men fik pludselig travlt: »Til Vinduet, Spurve, der er Søfolk i Gaden«. Det kan nok være, de smaa Spurve gjorde lange Halse, for i den aarle Søndagsmorgenstund strømmede der et ganske lille Hundrede indianerbrune Skydebrødre sammen, der retrak det muntre Samvær i Lavet fremfor at benytte den første rigtige Sommerdag til at tage i Skoven. Og de fortrød det ikke. Omkap med Solen, der øvede sig til Pindsen, og den glade Bestyrelses bedaaende Smil skinnede de smagfulde Præmier af lødigt Sølv og lokkede sammen med de mange Gaver fra interesserede, gode Kammerater. Der var værdifulde Bogværker, fristende Guldtøj og lækkert Uldtøj, blødt som en Pigekind.

Sønner er vi af den Slægt som
Slog og vandt ved Helgoland

staar der i vor festlige Slagsang, og man kunde se det paa Skydningen. Palnatoke skød et Æble af Sønnens Hoved, Gutterne kunde nøjes med et Kirsebær, ja, de fleste endog med Stenen. Artillerimester V. Nielsen skød saaledes med lutter Centrummere Kongeværdigheden til vor trofaste Kammerat Gustav Olsen, der foran Fronten dekoreredes med det smukke af Fabrikant Honnung skænkede Sommerfuglebaand, og efter Formandens konge Tale fik han Lavets trefoldige Honnorsignal, hvorefter Kammeraterne marcherede ind til det veldækkede Frokostbord.

Vor kære Kammerat, Bernhard Bengtson, hvis hele Børneflokk er meget musikalsk, havde med vanlig Elskværdighed ladet dem stille med deres Instrumenter og under hele Frokosten underholdt de Lavbrødrene paa det prægtigste og høstede meget og fortjent Bifald for de udmærkede Præstationer.

Dagens Clou var Uddelingen af de talrige Præmier, hver ledsaget af det obligate kraftige Formandshaandtryk, et Par venlige Ord og Brødrenes Jubel.

Men der ventede Lavet endnu en Nydelse, idet vor alderstegnede, men ungdommelig muntre Ven, Lokomotivfører Breuning gav en livfuld Skildring af Islands 1000 Aars Fest i 1874, hvortil han havde ledsaget Hs. Maj. Kong Christian IX. Vor egen Overkanoner Harald Jensen og Fregatten »Jylland« havde for Resten ogsaa været med. Fortælleren høstede megen Paaskønnelse for Erindringen.

NYBORG-KREDSSEN.

Torsdag den 3. April afholdtes paa Turisthotellet Generalforsamling i Forbindelse med Spising, hvor der serveredes varm Ret og koldt Bord med Øl og Snaps. Den sædvanlige faste Stok, der stadig møder, naar Marineforeningen indkalder til Sammenkomst, var ogsaa denne Gang mødt op. — Efter at Flaget var hejst, blev der pebet til Søafning. Formanden bød velkommen og udbragte derefter i hjertelige Ord Hans Majestæt Kongens Skaal og alle Mændene deltog kraftigt i det nifoldige Hurra. Manganen en Skaal blev udbragt og der blev under Spisningen sunget flere Sange, saa Maaltidet forløb under de muntreste Former og god Stemning herskede overalt. Flere Episoder fra Tjenestens glade Tid blev opfrisket.

Efter Spisningen afholdtes Generalforsamling og Direktør Carl Jensen valgtes til Dirigent. — Formanden aflagde Aarsberetning. Ved Død og Bortrejse har Foreningen mistet 8 af sine gamle Medlemmer, men ved Tilgang af nye Medlemmer er Medlemsantallet omtrent uforandret. En Skipperenke fik af Minebøssens bevilget Kr. 100, hvorefter Minebøssens Kassebeholdning er ca. Kr. 1000. — Der besluttedes at optage tre gamle Veteraner som Æresmedlemmer i Marineforeningen og til Minde om Helgolandsslaget at afholde en Fest paa Industrihotellet den 17. Maj.

Kassereren aflagde det reviderede Regnskab, som entemigt godkendtes.

De efter Tur afgaaede Bestyrelsesmedlemmer: Baron Haxthausen, Politimester Harhorn, Købmand H. Chr. Jensen og Malermester Petersen genvalgtes og de to Revisorer, Kaptajn Møller og Havnefoged Winckler, genvalgtes.

Som vedtaget paa Generalforsamlingen den 3. April, fik de tre gamle Veteraner fra Helgolandsslaget: Ole Trondhjem, Nyborg, Hans Petersen, Nyborg og Niels Petersen, Aunslev forleden Hæderstegnet som Æresmedlemmer af Marineforeningen overrakt. De tre gamle var sammen med hele Bestyrelsen indbudt i Formanden, Baron Haxthausens Hjem og Formanden havde paa sædvanlig Maade beredt en festlig Modtagelse. Desværre kunde kun Ole Trondhjem deltage, idet de to andre Veteraner var for svage til at give Møde. — For at give det et festligt Præg, var der blandt andet paa en Lagkage i Marcipanmasse udført en udmærket Kopi af en af vore gamle Fregatter fra Helgoland.

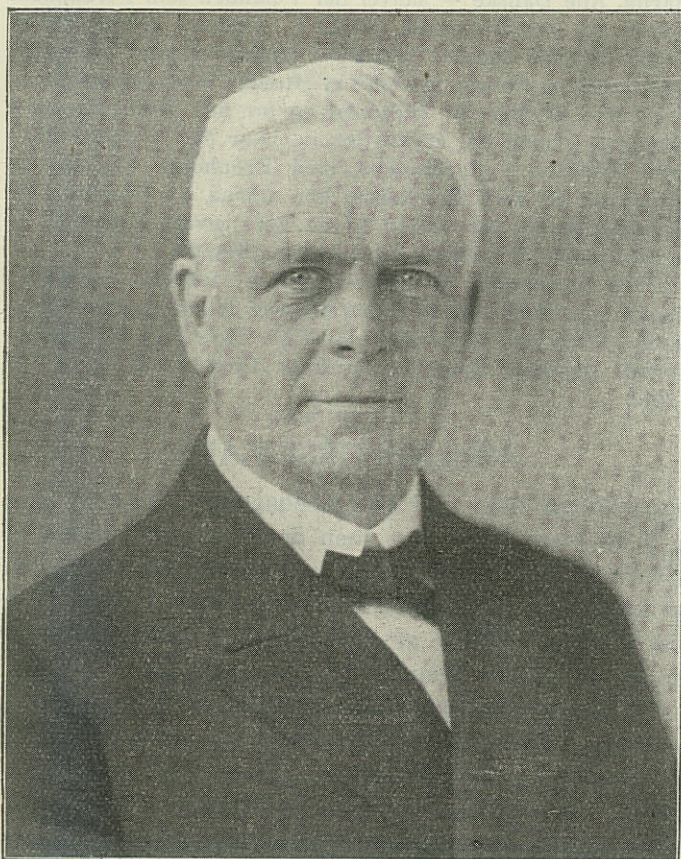
Formanden holdt en smuk Tale til den gamle Veteran og takkede for den smukke Sømandsdaad og det kække Mod, som blev udvist i Farens Stund for 60 Aar siden og for det Lyspunkt, som Sejren ved Helgoland bragte ind i vort lille sorgbetyngede Land i de Dage, og derefter overrakte Marineforeningens Emblem og Medlemsbrevet.

Efter nogle behagelige Timers Samvær i Formandens hyggelige Hjem begav den samlede Bestyrelse sig til Hans Petersens Hjem, og her overrakte paa samme højtidelige Maade den gamle Veteran Medlemsbrevet, og dette Hæderstegn overrakte i Dag Niels Petersen i hans Hjem i Aunslev.

Endvidere blev i Gaar Vimplen hejst for Sommeren paa Masten ved Minebøssen og man haaber, at Sommergæsterne ved Nyborg Strand vil betænke Bøssen med en Skærv, saa Minebøssens Beholdning kan blive forøget og Marineforeningen derved blive i Stand til at yde nogen Hjælp til trængende Sømandshjem.

ESBJERG-KREDSSEN.

For et Par Maaneder siden tog Bestyrelsen Initiativ til en stort anlagt Fest her i Byen den 9. Maj for at hædre vore gamle Veteraner, senere kom Indbydelsen fra Horsens, og vi var ved at opgive Tanken, men det viste sig saa, at Veteranerne her ikke vilde udsætte sig for Strabadser ved Rejsen til Horsens, vi afholdt saa alligevel den planlagte Fest; det blev en af Esbjergs største Fester, den vil mindes længe, baade af Veteranerne og de ca. 500 øvrige Deltagere. — Festdagen, den 9. Maj, indlededes med Frokost paa Hotel »Phønix« for Veteranerne med Damer, en Del af Bestyrelsesmedlemmerne deltog, og der herskede straks en glimrende Stemning. Om Eftermiddagen havde vort Medlem, Havneingeniør v. Barner, arrangeret en Sejlur med Dampere »Vildanden« rundt i Havnen, Vejret var jo særdeles godt, og de gamle Søgutter befandt sig udmærket paa deres rette Element. — Kl. 6: Middag paa »Paladshotellet«, ligeledes Veteranerne med Damer, og efter Spisningen blev Veteranerne fotograferede sammen med de øvrige Deltagere i Middagen. Paladshotellets store Festsal var omdannet til Batteri paa Fregatten »Jylland«, Væggene var afdækkede med malet Papir, forestillende Skibssiderne, og 8 Kanoner i Naturstorrelse pegede med Mundingen ud igennem disse; paa Scenen var opstillet en stor Flagdekoration, og paa Siden af denne stor Kopi af »Jylland« og en Fuldrigger, iøvrigt var den store Sal rigt smykket med Mængder af Flag og Vimpler. Kl. 7 $\frac{3}{4}$ var Salen fyldt til sidste Plads, ca. 500 Mennesker sad bænkedede ved Bordene. Kl. 8 bød Formanden, Ing. Klæbel, velkommen, og Flaget hejstes med Honnør, Havneingeniør v. Barner motiveret et Leve for Hs. Maj. Kongen, nifoldig Hurra. Næstformanden, Bogholder Hansen, holdt et glimrende Foredrag om dansk Nordso Eskadres Virksomhed i 1864, og oprullede udførligt et interessant Billede af Helgolandsslaget, paahørt med stor Interesse af den store Forsamling, der hilste Foredraget med livlig Haandklap. — Efter Sangen »Der er et yndigt Land« holdt Formanden, Ing. Klæbel, Talen for Veteranerne, og formede denne som en varm Tak til de gamle Hædersmænd for, hvad de havde ydet. Sang »Det var ved Helgoland«. Dommer Esmann holdt ogsaa en Hyldesttale for Veteranerne (Forsamlingen rejser sig). Pastor Kjærsgaard taler for Danmark, Næstformanden for Byen ved Havet, Esbjerg, Havneingeniøren og Navigationsbestyrer Sørensen, Fæng, takkede Marineforeningen for Arrangementet af Festen, Formanden takkede Autoriteterne, Pressen og alle Gæsterne. Næstformanden afsluttede ved at fremhæve Marineforeningens Opgave, en Forening, hvor Kammeratskabsfølelsen værnes, og Minderne holdes i Ære, og hvor alle, der har faret til Søs, har Muligheden for at kunne blive Medlem. — Under disse Taler var afsunget forskellige Sange, skrevne for Dagen, Kaffen var drukket, og der blev pebet til Rengøring paa Batteri og Banjer for at Dansen kunde tage sin Begyndelse; ved 8 Glas paa Hundevagten blev Flaget halet ned, men Dansen fortsattes til næste 8 Glas, først da kunde pibes »klar ved Køerne«, men Begejstringen for den enestaende Fest, der fik et saa smukt Forløb, vil holde sig længe hos Veteranerne og alle Deltagerne til Gavn og Glæde for Marineforeningen.

ERIK CHRISTENSEN

Overlæge ved Kommunehospitalet i Aalborg.
1872—1924.

Et Sorgens Budskab spredtes den 26. f. M. over Land og By, at Overlæge *Erik Christensen* var afgaaet ved Døden.

Sikkert har intet Budskab vakt saa megen Sorg og Deltagelse, thi Overlægen var intet almindeligt Menneske eller Læge; han havde hørt til Undtagelserne iblandt os; hans Væsen og hans Evner, alle ydre og indre Betingelser ligesom stillede ham paa en særlig Plads inden for det Virke, der var hans.

Hans Fader var Klosterlæge paa Gisselfeldt, og der var Erik Christensen født den 19. Oktober 1872. han blev saaledes knap 52 Aar gammel.

Efter en fortrinlig Uddannelse ved forskellige Hospitaler, bl. a. som Reservekirurg ved St. Josephs Hospital, Frederiks Hospital, Diakonissestiftelsen og ved St. Lukasstiftelsen, blev han Overlæge ved Aalborg Kommunehospital i 1913.

Bisættelsen fandt Sted fra Budolfi Domkirke, og med vajende Flag paa halv Stang hilste hele Byen Overlægen. Kirken var fyldt til sidste Plads længe forinden Højtiden begyndte. Marineforeningens Flag, — det eneste der var til Stede, stod Vagt ved den hvide Kiste. Blomsterkranse strakte sig hele Kirken igennem.

Efter »Den store Mester kommer« talte Stiftsprovst Barsøe gribende ud fra Skriftsproget »Jeg er Herren din Læge«.

Fru Statsadvokat Kiørboe spillede en Violinsolo og Fru Konsulinde Im. Stuhr sang dejligt »Herre, er det dig, der kommer«.

Og saa førtes Overlæge Christensens Kiste gennem Byen

til Københavnerdamperen med Marineforeningens Flag forrest — medens Hospitalets unge Piger strøede Blomster foran dens Vej, og Byens Folk blottede Hovedet, hvor Toget skred frem.

Begravelsen foregik paa Vestre Kirkegaard i dybeste Stilhed.

Aalborg, den 12. Juni 1924.

IN MEMORIAM —

Ved Overlæge *Erik Christensens* Bortgang har Aalborg mistet en af sine fornemste Embedsmænd. Ikke alene i sit Ydre var han en Personlighed af Rang, men han var samtidig af den Slags Mennesker, som man straks fatter Tillid til. Man behøvede kun at tale med ham én Gang, og havde da straks Indtrykket, at det var en Mand, man havde for sig. Hans hele Færd gennem Livet er da ogsaa Vidnesbyrd derom.

For dem, der har kendt Overlægen paa nært Hold, har det ikke undgaaet Opmærksomheden, at han var en mærket Mand, men han bevarede til det sidste sit straalende Sol-skinshumør, — og da vi for ca. 6 Uger siden indenfor Marineforeningen holdt vort Bestyrelsesmøde, var Overlægen til Stede og tog livfuldt Del i Forhandlingerne, — kun lidet anede, at det blev sidste Gang.

Budskabet om hans Død er blevet modtaget med oprigtig Sorg og Bøklagelse af Marineforeningens Medlemmer, som gennem hans store, uegennyttige Arbejde i Marineforeningen og for dens Medlemmer havde lært ham at kende som en brav, god dansk Mand, der elskede sit Land og sit Flag af hele sit Hjerte.

Om Afdøde kan det med Rette siges, at han var bleven udrustet godt til Livets Strid. Han havde rige Evner, og han forstod at udnytte disse Evner, — et lyst, vennelsomt Sind, som skaffede ham Venner og Beundrere ogsaa langt udenfor vor Bys Grænse, men hans mest fremragende Evner var dog Trofasthed og Kærlighed til sin Gerning. Var en Operation ikke forløben paa tilfredsstillende Maade, var Overlægen ikke Menneske den Dag. Jeg husker en Gang efter et Bestyrelsesmøde, at Stuhr bad ham, som han altid plejede, at fortælle et eller andet derude fra Livet, men Overlægen var tavs, — han havde den Dag opereret en Moder til fem smaa Børn.

Overlæge Erik Christensen vil blive vanskelig at erstatte, ogsaa vi inden for Marineforeningen vil savne ham, thi den havde hans Kærlighed, og den ofrede han megen Tid.

Vi, der er tilbage, vil i dybeste Taknemmelighed mindes ham og i stille Ærbødighed samles ved hans Baare og for sidste Gang kipe Flaget som en sidste Hilsen og Tak for alt, hvad han har været for os.

Ære være hans Minde!

Aalborg, Maj 1924.

A. Høfler.

HANDELS & SØFARTS-MUSEET PAA KRONBORG 1914—1924

Kronborgmuseet, i hvis Bestyrelse Statsminister Stauning er Formand, har i denne Maaned bestaaet i 10 Aar. Museet oprettedes 20. Juni 1914, ifølge Rigsdagens Bevilling, af en paa Foranledning af Handelsministeren sammentraadt Komité med Handelsministeren som Præsident. Det fik Lokaler i Kronborgs nordre Fløj, hvor endnu Portaler, Kaminer og Loftsmalerier er bevaret fra den Tid, da Christian IV restaurerede Slottet efter en Brand 1629. I Anledning af denne sørgelige Brand forhøjede Christian IV Sundtolden, hvorved han paadrog Landet farlige Vanskeligheder med andre Sømagter.

Et Opraab, undertegnet af Komitéen, med fremragende

Navne indenfor Handel og Søfart, Ministre, Rigsdagens og Finansudvalgenes Formand, Direktøren i Marineministeriet, Departementchefer m. fl. udsendtes i 1914 med Opfordring til at støtte Museet. I Opraabet gjordes Rede for det nye Museums Opgaver, idet man mindede om, at Kronborg, der er rejst af Frederik II for Penge, indgaaet ved Øresundstolden — en Afgift, som det tillige var Kronborgs Opgave at kræve betalt af de forbisejlende Skibe — ved sin oprindelige Bestemmelse og sin Historie er knyttet til den internationale Handel og Søfart. Man vilde nu indenfor Kronborgs Mure samle de synlige Minder om Sundtolden, saaledes som denne forud blev bragt til Udvikling af Frederik II og Peder Oxe i Danmarks Storhedstid. Tillige skulde her samles de allervegne spredte Minder om de gamle Handelskompagnier, det østindiske, asiatiske, vestindiske-guineiske, afrikanske, islandske, grønlandske og andre Kompagnier, samt Genstande vedrørende danske Kolonier og Handelsloger i Østindien, (Trankebar, Serampur), Kina, paa Guineakysten, de danske vestindiske Øer, og hvad der for vor Tid har særlig Betydning — alle Vidnesbyrden om Danmarks Kolonisation af Grønland, om danske Sømænds og Videnskabsmænds Ekspeditioner og Kortlægninger af den store Øs Kyster. — Kronborgmuseets grønlandske Afdeling giver et Overblik over, hvad der i Aarhundreder er udrettet i denne store, danske Besiddelse.

Ifølge den i 1914 lagte Plan rummer Kronborgmuseet nu, foruden de ovenfor nævnte Omraader: Øresundstolden med Helsingør og Kronborg, Kolonierne og de ældre Handelskompagnier, tillige vor Tids Kompagnier, hvoraf særlig »Det østasiatiske Kompagni« danner en righoldig Afdeling paa Kronborg, og de større Rederier, som »Det forenede Dampskibsselskab«, »C. K. Hansen«, »A. P. Møller« m. fl. Endvidere Skibsbygning, Værfter som Burmeister & Wain, Helsingør Jernskibsværft m. fl., Em. Z. Svitzers Bjergnings-entreprise etc.

Indenfor Kronborgmuseets Rammer falder Portrætter og Buster af Mænd, der har haft Betydning for Handel og Søfart, eller har udmærket sig ved Sømandsdaad. Paa Kronborg findes ikke blot Portrætter af Christian IV, Niels Juel og Tordenskjold, men ogsaa Billeder af saadanne Havets Helte som Lars Kruse med andre af Vestkystens Redningsmænd, samt fremragende Skibsførere og Sømænd af alle Grader. I Kronborgmuseet opbevares tillige gamle Flag, benyttede i Orlogs- og Handelsflaaden, Toldvæsenet, Kolonier m. m., samt Afbildninger af danske og fremmede Flag.

Museet omfatter Billeder fra danske Havne, af Handelspladser og Handelsbygninger, Love om Handel og Søfart, f. Eks. Frederik II's Soret, Forordninger om Skippere, Styrmand, Havari, Strandinger, Vrag etc., Forordninger om Flaget, Konsulater m. m.; Handelstraktater, Genstande vedrørende Søforsikring, Møntvæsen, Maal og Vægt, Handels og Skibsdokumenter, Bøger om Søvæsen og Navigation, Billeder og Genstande, illustrerende Kapervæsen og Konvoy; Skibsmodeller, Afbildninger af Skibe, Dele af Skibe, som Galionsfigurer m. m. Endvidere Rederiflag og andre Sager vedrørende danske Rederier og deres Historie.

Paa Kronborg findes en sønderjydsk Afdeling, væsentlig fremkommet ved Gaver fra de sønderjydske Byer og fra Rømø. Museet vil i det hele give et Overblik over Handel og Søfart, udgaaende fra de danske Kyster og Øer.

Ifølge sin Plan omfatter Kronborgmuseet tillige alle Arter af historiske Billeder og Genstande, som belyser den danske Orlogsflaades og Søkrigenes Historie, Skibsmodeller, Portrætter, Vaaben, Hæderstegn, Mindemedaille, Fyr og Vagervæsen, Havnevæsen, Lodsvæsen, Redningsvæsen, Dykkeriarbejder og Bjergningsvæsen, Fiskeri og Hvalfangst, Statsbanernes Færger, Told og Telegrafvæsen, Søkabelarbejder m. m.

Idet Museet saaledes behandler hele Danmarks merkantile og maritime Historie og illustrerer det danske Flags Veje overalt paa Jordkloden, faar det blandt vore Museer en særlig udenrigsk Betydning. For Studiet i Danmarks For-

hold til de øvrige søfarende Nationer, og vor historiske Plads mellem disse i Fortid og Nutid, er Kronborg nu et Hjemsted. Det er derfor intet Under, at Museet søges af talrige Udlændinge fra alle Verdens Egne, ligesom det for den opvoksende Slægt har en Betydning, som sikrest maales ved Skolebesøgendes Mængde. Kronborgmuseet har siden sin Oprettelse været besøgt af 152.000 Personer. Besøget er stadig stigende, i de senere Aar gennemsnitlig 25.000 Personer aarlig. Alle Danske — saavel her i Landet, som i fremmede Lande og paa fremmede Have — anmodes derfor om at virke for det danske, maritime Landsmuseums Fremgang ved Gaver og Bidrag, saaledes at Museet i stadig højere Grad kan blive til Ære for Nationen og for den verdensberømte Bygning, hvortil det er knyttet, og hvor det forhaabentlig i nær Fremtid, i Forbindelse med Kronborgs Fremtid og Overgang til civil Benyttelse, kan opnaa Pladsforhold og Arbejdsvilkkaar, der svarer til de her nævnte Erhvervs og Institutioners Betydning for Landets Fremtid.

Den nuværende Bestyrelse bestaar, foruden Statsministeren som Formand, af Generalkonsul Johan Hansen, Grosserer Klitgaard, Generalkonsul Chr. Holm og Folketingsmand, Direktør Gamborg. Museets Direktør er E. F. S. Lund.

MILLIONÆRSEJLADS

Saa fremt man er i den ubehagelige Situation ikke at være Millionær, men derimod i Besiddelse af Evnen til at kunne føle sig som saadan og i øvrigt til at kunne ofre lidt paa sin Sommerferie, vil man have det herligste Udbytte af at foretage en Amerikatur med en af de danske Atlanterhavs-Linies Baade.

Den begynder ikke med en raslende Jernbanerejse — blot en Droske ud til Frihavnen, op ad Landgangen, og man flytter ind i sin lille Lejlighed, hvor man meget hurtigt føler sig som værende i et Hjem — en Følelse, der fastholdes hele Rejsen og som langt overgaar, hvad der i udenlandske Kæmpedampere bydes ulykkelige virkelige Millionærer i Retning af overflodig Luksus og Gullash-Komfort.

Man staar paa øverste Dæk, medens Skibet skubber sig ud fra Kajen, man ser og føler Kontakten mellem dem, der drager ud, og dem, der staar tilbage dernede; saa staar man op gennem Sundet, forbi Hveens gule Skrænter og Svenskekystens stejle Fald, videre langs Kullens alvorlige Stenknolde — nu vider Søen sig ud, op over Kattegat og Skagerak gaar Farten, næste Dag borer Skibet sig op mellem Norges Fjælde i Kristianiafjordens Snævring, og det sidste Stop før den lange Rejse finder Sted, den foreløbig sidste Portion faste Jord føles under Fødderne, forinden man atter gaar ned ad Fjorden, runder Færder Fyr og staar Vest i for at se et Glimt af skotske Fjælde og derefter styre ud, hvor kun Himmel og Hav er synlig i den næste Ugestid.

Saa er det, man føler Millionærforfølelserne krible i Kroppen. Liggestolen paa Promenadedækket med Ens Visitkort paa byder til Hvile og Driveri og Konversation, naar man blot smider sig i den, Skibsorkesteret blæser nye og gamle Toner ud over Dækket, medens Dansen gaar fra For til Agter Dagen lang. Private og offentlige Fester afholdes, om Aftenen gaar man i Biografteatret eller til Koncert i Salonen eller i Biblioteket og læser.

Hvad der gores for at kæle for p. t.-Millionærernes mere materielle Tilbøjeligheder, strejfer det eventyr-

lige — det paastaas, at Skibet ligger lavere paa Vandet, naar man er ved Rejsens Slutning, saa meget tager Passagererne paa i Vægt. Og alle, fra Hs. Majestæt Kaptajnen ned til Drengen, der passer Telefonklokkerne, alle kappes de om at sørge for En paa den omhyggeligste Maade; Betjeningen og Pasningen er Nr. 1.

Og har man saa i en halv Snes Dage tittet paa New Yorks Vidundere, maaske været et Svip i Washington eller ved Niagara, kan man glæde sig til at skulle opleve det altsammen engang til paa Hjemvejen, og man har tilbragt en Sommerferie, som man kan leve paa Resten af sit Liv. Her er ingen Landevejsstøv og Bacciller, — styrkende og ren Søluft i 3 Uger giver En Muligheder for et adskillige Aar længere Liv.

Jeg har her skitseret en Idé til en Ferie, og jeg udleverer den ganske gratis.

Edward Spore.

AFFAIREN VED HELGOLAND 1864

Af afd. Kommandør, Direktør ved Burmeister & Wain,
K. C. Nielsen.

Fregatten »Niels Juel« Juni 1864.

Kjære Fader!

Saa tidligt og dog saa sent havde vi ikke ventet at komme i Lag med Østerrigerne. Længe havde de ladet vente paa sig og vi havde opgivet Haabet om at faa dem under Behandling, da vi endelig fik Ordre i Norge til at gaa Syd paa for at søge dem ved Helgoland. Den længe ventede Forstærkning, Fregatten Jylland istedetfor Corvetten Dagmar, indtraf den 5. 5., og efter Kulfyldning stod vi Syd paa. Paa Vejen gik Heimdal's ene Kedel itu og vi blev derfor nødte til at ophøre at dampe en Dagstid, for at den kunde lappe Hullet. Den 8. ds. fik vi en Fregat i Sigte, men da den ikke gjorde Mine til at sætte Damp op, maatte man antage den for at have fredelige Hensigter. Jylland, som løb bedst af Skibene i Eskadren, blev dog sendt efter den og vi andre kom bagefter, alle med Klar-Skib. Det var den engelske Fregat Aurora; den sendte Fartøj omb. i Jylland med den Efterretning, at den havde mødt Østerrigerne en 12—14 Mil nordligere, 2 Fregatter og de 3 Preussere, som vi havde haft Øje med hele Tiden. Om Eftermiddagen samme Dag ankom Eskadren udfør Røde Klif Fyrtaarn for at faa Efterretning fra Kaptl. Hammer; men da intet Flag eller Signal vistes her, og heller intet observeredes paa Lister Fyrtaarne, som vi derefter gik til, begyndte vi at tro, at det vi skulde forhindre, Besættelsen af Vesterhavsøerne, allerede havde fundet Sted. Vi stode da Syd paa om Natten langs Land med Ordre til at have alt Lys vel blændet og ingen Laterner eller Signaler at vise; for det var jo muligt, at Østerrigerne gik samme Vej som vi, og det er jo engang meget fatalt at blive forstyrret i sin Nattero. Om Morgen den 9. 5. ved Daggry var vi ved Smaldyb, en af Kaptl. Hammers Stationer. Her fandt vi til vor store Forundring Fyrskibet med Tønder og Bøjer helt forsvundet, om det alt nu var taget bort for vor Skyld eller for Østerrigernes, det vidstes endnu ikke. Der var alt-saa ikke andet for, end at ligge udenfor og vente og

haabe, at Kaptl. Hammer som sædvanlig havde gode Øjne. Kl. 7 F. M. omtr. saa vi dog en Røgsøjle bevæge sig inde bag Sandbankerne, det lod til at være Svar paa vor Venten. Kl. 8 fik jeg Vagt. Med min gode Kikkert besteg jeg Observatoriet Kryds-Stænge-Saling, som i Dag flere Gange blev Maalet for mine Vandringer, og jeg saa herfra 2 Master med Stander paa Stortoppen og Flag agter. Vi tog os da den Frihed at mene at det var Limfjorden. Den drejede ganske rigtig om Pynten af Landet og stod ud mod os. Kl. 9 var den paa Siden af os, og Kaptl. Hammer kom omb. Han bragte flere Nyheder. For et Par Dage siden havde han taget alle Mærker ind, da Østerrigerne havde været ved Kysten; de var gaaende til Søs Nord paa. Paa en Lysttur til Helgoland og gennem sit Spionsvæsen naturligvis, havde han faaet at vide, at der var paatænkt samme Dag, den 9. 5., en Landgang paa Föhr af Kanonbaadene, som skulde understøttes fra Land og da han trods alle Forberedelser til at møde den, dog befandt sig i en temmelig mislig Stilling, var han meget glad over vor Ankomst. Efter at have aftalt det Fornødne med Eskadrechefen, gik han fraborde. Da Kommandøren spurgte, hvorfor han ikke gratulerede til Jylland, blev han meget forundret; han troede, det var Dagmar der laa; de havde ogsaa meget tilfælles, naar man ikke lægger Mærke til Størrelsen. Vi satte da Kurs for Helgoland for at høre om Depecher fra Ministeriet. Dagen i Forvejen, efter at vi havde mødt Englænderen, var flere Ting gjort klar til Slag. Kahytterne og Ruffet var forsvundne og man saa nu de aabne Porte klare til at modtage Kanonerne; Svalebatterier, Kjølekoste var paa Dækket, og en Del Stabeller af rustne Kugler var blevne anbragte rundt omkring. Snart fik vi nogle Master i Sigte under Helgoland, men fra Observatoriet fandt jeg ud af, at det var Aurora. Paa samme Tid saa vi Røg i S. S. V., men endnu var der ikke mere at se. Kl. 10—11 blev Røgen tydeligere; jeg observerede atter og opdagede 5 Røgsøjler, det blev ogsaa straks prajet fra Fortoppen »Dampere om Bb.« »Hvormange kan du se?« »5« var Svaret. Snart saa jeg Skibene, saa at jeg paa: »Kan Du se noget derfra«, kunde svare: »De to forreste er Fregatter, og de tre Andre kan man næsten ikke se.« »Hvordan ligger de?« »Saadan omtrent«, viste jeg med Kikkerten. Løjtnanten kom da ogsaa op, og efter at være tilfredsstillet, fulgtes vi ad ned. Der blev da sat Damp op, Sejlene blev beslaaede og Bramrær og Spiger nedtagne. Derefter blev der gjort Klar-Skib og Eskadrens Skibe løb den Kommanderende paa Siden, hvorpaa Kommandøren uddelte sine foreløbige Ordre til Skibene og paalagte Cheferne at holde Linien godt sluttet under Bataillen. Vi formede da Kølvaandslinie og fortsatte vor Kurs mod Helgoland. Fjenden lod ogsaa til at stevne Helgoland. Nu var alt klar til Slag. Brændevin og Øl blev delt om til Folkene, som sad og smaasnakkede ved deres Kanoner og en Gang imellem kastede et nysgerrigt Sideblik gennem Portene til Fjenden. Kommandøren gik rundt for at overbevise sig om alt var i Orden, og talte til Folkene omtrent saaledes:

»Der er Østerrigerne, Folk, der kommer de ude, husk paa, at de har været med til at pine og plage vore stak-

kels Soldater i Land, lad os betale dem det; men lad os være rolige og sindige, lad os huske paa, at det gælder ikke om at skyde, men om at træffe; lad mig se, at hver Mand gør sit, for den sidste Mand i Skibet kan gøre lige saa meget som den første, han kan skyde en god Kugle, og det kan den anden ikke«.

Det var omtrent Indholdet. En af Folkene udbragte et »Leve Kommandøren«, men han tyssede paa dem og sagde: »lad os gemme det til siden«.

Folkene gik saa til deres Kanoner, og Kommandøren gik op paa Broen. En højtidelig Stilhed var udbredt over hele Skibet. En Ven af mig, en lille Guldspurv, som jeg om Morgen havde udfriet af Doktorens Fangenskab, fulgte endnu stadig med os. Nogle sagde, den var fulgt med fra Norge, den sad nu ganske ugenert og kvidrede paa Jollebommen og anede ikke den gruelige Scene, den skulde blive Vidne til. Folkene sagde, den bringer Lykke.

Jeg stod paa Ruffet, hvorfra man havde dejlig Udsigt over det Hele. Da Linierne nærmede sig til Skæringspunktet, drejede vi B.b. over ned paa deres St.b. Side, og vi nærmede os nu hinanden paa modsatte Kurser. Mærkeligt var det, saa lidt Situationen virkede paa mig, jeg fandt det hele i højeste Grad interessant, men endnu havde ingen uhyggelig Følelse eller Anelse om den forestaaende »graadforvoldende Kamp« indfundet sig hos mig; sandt nok, endnu var intet forefalden, men nærmest tror jeg, maa det tilskrives en Flaske Sherry, som havde den Virkning, at forhøje Stemningen til denne visse Gemytlighed, der lader os se alt fra den lystigste Side.

Vi var imidlertid kommen paa deres Skudvidde, det glimtede derovre fra hans drejende Kanon paa Bakken, Røgen væltede frem, det saa meget godt ud. Alles Øjne var henvendte paa ham — men pludselig maatte vi udbryde med Obersten: »Jeg tror Gud forbande mig, de skyder med Skarpt«, thi noget høstes, med eet en hvislende Susen i Luften og Plask; der susede den ned i Vandet til agten for os. Men vi fik ikke Tid til at tænke over det, det glimtede igen; Hovedlinien var der, men lidt for højt, resonnerede vi for os selv, som ved almindelig Skiveskydning. Nu begyndte han at smælde løs over det Hele. »Uh, hvad var det«, tænkte jeg; det snurrede for mit ene Øre, den var i en altfor uhyggelig Nærhed; jeg havde stor Lyst til at sige: »Helle min Leg«, men den gik nok ikke. Nu kunde vi begynde at tale med. »Godt Sigt, Folk. Skyd naar I kan, Roder forfra« kommanderede Chefen, og saa begyndte vore Brumbasser. Den stakkels Guldspurv kunde ikke lide dette, den flagrede frem og tilbage, og lidt efter var den borte. Derimod havde vi en Hane i vort Hønsehus. Jo mere vi skød, des mere og højere galede den til stor Fornøjelse for alle; den har nu livsvarig Pension hos Kommandøren. Linierne passerede hinanden; jeg hørte et Skrig henne fra Faldrebet, hurtig saa vi naturligvis derhen. Jeg saa da Løjtnanten sidde paa Hug og tage sin Hue op fra Dækket, jeg troede, han var saaret, men nej, hvorimod vi hørte Kommandøren sige: »bær den Mand bort der«. Da Løjtnanten kom agterud, sagde han »det var Tramp, han har mistet et Ben«. Det var min

bedste Ven ombord og min Kammerat paa Dækket; han havde engang sagt: »ja, en af os bliver da nok pillet væk deroppe«. Han havde Ret. Nu ligger han dernede under Doktorens Kniv, mon jeg skal samme Vej? Mon en Kugle ogsaa har Adresse til mig, skal det være Ben, Arm osv. osv.? Den Slags Tanker kommer der nok af, naar man ikke har andet at tænke paa; men Gud ske Lov, der kom noget at bestille for mig.

Linierne havde passeret hinanden. Nu drejede Fjendens Formand op mod os, da vi drejede ned mellem Østerrigerne og Preusserne. Disse havde nemlig trukket sig foran om vor Linie for at skyde os forind. Men de Kunster lod de snart være med, da de derved nær var blevne afskaarne. De forcerede da tilbage, glemte rent, at de skulde skyde os forind, hvorimod Østerrigerne vendte om pr. Kontramarsch, det uheldigste, de kunde finde paa, og kastede sig imellem os og Preusserne.

Ved denne deres Vending fik de to over et vore Bredsider langskibs. Da de begyndte Drejningen, frygtede vi den gjalt Hejmdal, og derfor gav Kommandøren Ordre til Signal til Hejmdal om at slutte bedre. Dette Signal kom ret tilpas til at give mine Tanker en anden Retning. Nu begyndte Kampen for fuld Alvor paa Liv og Død. Den foregaaende Manøvre havde formindsket Afstanden betydelig til en 800 Alen, og det var nu Preusserne i Centrum til 2 concentriske Cirkler, som dannedes, vi yderst.

Niels Juel sloges hovedsagelig med Schwarzenberg, Jylland og Hejmdal med Radetzsky. Det gik Slag i Slag. Krudttrøgen kunde næsten ikke faa Tid til at trække bort; vor Buldren lød i eet Væk, men derimellem hørte man dog Granaternes klagende Lyd, og vi lærte snart saa fuldkommen at bukke os ned efter Takten, naar vi kunde høre, at de var i Nærheden, se dem var der ikke Tale om for Røg. Vi opdagede snart, at de derovre skød for højt, thi meget faa ramte Skroget; et Skud ramte Bergineraaen; det kom paa langs ved den, og slog blot Smut paa den, saa en Del smaa Splinter regnede ned over os; jeg saa forventningsfuld derop, thi jeg har jo læst om Ræer og Stænger, der falder ned osv., og ventede her at se en hel Raa hænge og dingle i et Par tynde Ender, men den forblev hel og holden hængende paa sin Plads. Et Øjeblik efter hørte jeg et Klask i Relingen og saa et fint udklippet Hul i Firkenettet om Bb. Skuddet var gaaet gennem nogle Køjer og havde væltet nogle ud, saa de var nær ved at falde i Vandet. Vi hørte et Bum og mærkede ligesom et sagte Skælven under os. »Der er et Skud i Skroget«, sagde en af Flagmændene. Det var ligesom et Suk, der gik gennem Skibets faste Dele, som om det vaandede sig ved sit Saar; Øjeblikket efter en Knald, og Ruderne i Skyldet klirrede og gik i Stykker. Senere fik jeg at vide, at det var en Granat, der var sprunget paa Batteriet og havde dræbt en Mand og saaret en 5—6.

Man tænkte naturligvis sit ved alt, hvad man saa, men der var ikke megen Tid til hver Ting. Hvad der mest af det hele imponerede mig, var, da Krydsfald kom ned. Det var ikke som jeg havde tænkt at det kom klaskende ned i Hovedet paa os; nej, det kom majestæ-

tisk dalende med en uhyggelig Langsomhed, saa at vi alle fik god Tid til at gaa af Vejen for det. Na saa, saadan ser det ud, tænkte jeg, men i samme Øjeblik smældede det henne i Skorstenen, og en lang brandgul Røg-søjle udviklede sig paa den anden Side af den, det var aabenbart en Granat, der sprang. — Hvad var det? Det saa forresten ganske net ud. Et stort Springvand af Splinter væltede ud af Skibssiden henne ved Broen. Heldigvis var den Kanon, der stod paa dette Sted, kørt bort. Herre, hvad skal Enden blive paa dette her, hvis det længe bliver saadan ved, tænkte jeg ved mig selv, da en Granat sprang oppe i Forre-Mers. Den røg forfærdelig, og man saa Træstumper, Støvler og Nattrøjer osv. flyve ned. Nej, Gud ske Lov, de flyver langsomt. Der kan umuligt være Menneskeben i Støvlerne. Det er blot Mersetønden og dens Indhold. Paa Lyden og paa Mærkerne af Granaterne og Kuglerne fandt jeg ud af, at de mange Hundrede, som var bleven sendt efter os, var gaaet over os mellem Finkenettet og Mersene, og man burde næsten anse det for et Mirakel, at de havde været saa honette at gaa mellem Masterne. Vi laa her i en voldsom Granatild, med hvert Sekund vil jeg antage, i det mindste, fløj der en Granat over den lille Plet, hvor vi stod. De kom nærmere og nærmere mod os, 2 Hovedtougge var allerede overskudte i Storvantet lige over Relingen; nu flængede en Kugle et stort Hul i vort Entre-net, saa at de overlappede Masker hang og dinglede ned mod Dækket og et Øjeblik efter blev det endnu mere forrevet af et andet Skud. Jeg stod netop og tænkte paa, at nu skulde vi nok til at træffes, thi de foregaaende Træffere maa man antage for Afvigelser fra den almindelige Kurs, Kuglerne tager. Alle var rolige. Enhver passede sit Arbejde uden at henvende Tanker paa andet, i det mindste tilsyneladende. Man hørte kun gennem Kanonskuddene Kommandørens Kommandoord til Roret; Skuddene faldt ligesaa regelmæssige som hidtil. Intet tydede paa den ringeste Forandring i Kraften, da lod pludseligt en Stemme: »der er Ild i ham, hans Forre-Mers brænder«!

Et Øjeblik sagtnedes Ilden, alle vilde se det saa velgørende Syn, Munterheden, som var trættet noget, vendte atter tilbage, thi nu øjnede man Slutningen; med fornyet Kraft betjentes atter Kanonerne og Kugle efter Kugle mindede ham om, at vi havde Heldet med os her. »Nu løber han!« raabte nogle, og et kraftigt Hurra rungede over til ham som Svar paa denne Opdagelse. Ganske rigtig, Schwarzenberg havde faaet nok efter hans Mening. Røgen væltede ud af hans Batteriporte og hans Forre-Mers og det omliggende stod i lys Lue. Han holdt af ned mod Helgoland, og fik derved Vindén agterind, saa at Ilden ikke udbredte sig til de andre Topper; med det store luende røde Flag paa sin Forrejsning, og den graagule Røg, der væltede ud deraf, saa han frygtelig ud da han løb bort. Gud ske Lov, jeg ikke var der ombord. Vore Kugler regnede ned over ham fra alle vi Danske og han fik vist slemt agterind, thi hans Kammerat Radetzsky kom op og dækkede ham. »Lad ham løbe, skyd paa den anden«, kommanderede Kommandøren, og med Hurra baksedes Kanonerne mod Radetzsky. Et Øjeblik fortsattes denne Kamp til den

gik somme Vej som de andre. Vi gjorde nu Signal til Eskadren om Forfølgelse og satte saa efter dem efter at have hilst paa Radetzsky med vore Bredsider agterind. Men vore Skibe havde en slem Fejl, de havde for lidt Hestekraft, saa at vi, skønt vi spændte alt for, hvad muligt var, dog ikke vandt ind paa dem, men snarere tabte. Vi vedblev at fyre med vore Bougkanoner og de med deres Agterkanoner. Jeg ved ikke, hvad vore gjorde, men deres ramte ikke. Saaledes fortsattes Jagten et Kvartertid, da kunde vi ikke mere, de var paa neutral Grund. Vi blev saaledes nød til at hejse Signalet »hold inde med Kampen«, hvorfor Skuddene døde bort og Batajllen var altsaa tilende.

Nu begyndte straks Reparationerne til Vejrs i Takkelladsen, thi vi vidste jo ikke, hvad Øjeblik de vilde komme ud igen og optage Kampen. Nu var der ret Lejlighed til at se sig om. Dækket, man gik paa, var bedækket med Stumper og Stykker af alt muligt, Tougender, Træstumper fra Skibssiden, fjendlige Granatstumper, og hist og her fandt man Stumper af Ben og Arme, som desværre tillige med Blodpølene var de sørgeligste Minder. Alle var helt graa i Klæderne af Krudtrøgen og sorte i Ansigtet af Gud ved hvad. Alt Træ i Nærheden af Kanonmundingerne var svedet og forkullet. Dækket næsten sort af Smuds. Jeg følte paa Kanonerne, de var ganske varme af de omtrent 40 Skud, de hver havde besørgt. Paa Batteriet havde Stormasten faaet en Del Granatstumper i sig; agter paa Chefens Spisebord laa et Kuvert, der saa forfærdeligt ud. Det var rent oversprøjtet af Blod og Hjerne af det ulykkelige Menneske, der fik Hovedet slaaet i Stykker, et Blækhus, der stod paa Kuvertet, var derimod gaaet aldeles fri. Det var løjerligt at se disse Huller, hvorigennem de ubudne Gæster var trængt ind. Den yderste Klædning var i Almindelighed klippet rundt ud, hvorefter Tømmeret og den inderste Klædning var flænget ud, og løsrevet fra Siden paa et stort Stykke, det er det, der er det værste til at slaa om sig. Da jeg havde overtaget Tramp's Vagt, fandt jeg deri et godt Paaskud til ikke at besøge de Saarede, for min Lyst var just ikke stor efter at komme ned og se paa Amputationerne, især da man hørte nogle forfærdelige Skrig der nede fra. Det var en, der ikke kunde blive bedøvet og som nu fik tre Fingre skaaret af. Jeg gik derfor op paa Dækket igen og her var ogsaa nok at bestille. For det første skulde der passes paa Østerrigerne, der laa inde under Helgoland og blæste Dampen af Kedlerne. Aurora bevægede sig imellem dem, vel for at se til. Branden var nu meget sagtnet, men med ét faldt Forrejsningen ned paa Dækket, gloende og brændende som den var, og dette tydede jo egentlig paa, at de ikke vilde komme saasnart igen. Imidlertid løb de andre Skibe i vor Eskadre den Kommanderende paa Siden og Kommandøren lykønskede dem til Resultatet og spurgte til deres Befindende. Chefen for Jylland udbragte et »Leve vor tapre Kommandør«, der besvarede af Mandskaberne med vedvarende Hurraraab, saa at Kommandøren til sidst ganske ærgerligt over ikke at kunne faa Ordet bemærkede: »Det var dog Satan til

Skriegeri«. Der var ogsaa Lystighed tilstede, man maatte lade dem mere sig, saalænge de kunde, om ikke af anden Grund, saa fordi man ikke kunde andet. Saaledes gik det en 1½ Times Tid, saa blev Eskadrechefen ked af at ligge der og se paa dem og satte Kurs mod Smal-dyb for at faa de Saarede i Land, og saa næste Dag at fortsætte Værket, nemlig at blokere dem ved Helgo-land. Men Skæbnen vilde det anderledes, thi om Nat-ten kom en Fiskerbaad fra Helgoland blandt andet med en Ordre fra København til at gaa hjem. Planen blev derfor opgivet og vi gik straks videre ad Norge til med de Saarede.

Efter Batajllen var vi naturligvis alle meget sultne, saa at vi, da vi hørte, at vor Middagsmad var løbet bort med Østerrigerne, blev ikke lidet bedrøvede. Dog Kok-ken fandt paa Raad. Han slagtede hurtigt nogle Høns, eller ogsaa var de allerede slagtede i Forvejen, og la-vede noget, jeg ved ikke hvad, som atter hurtig for-svandt fra Bordets Overflade. Stemningen var svært animeret, da Messen gav det for længe siden lovede og længe ventede Gilde, hvad det Flydende angik.

Om Natten sov jeg udmærket, da min Køje ikke var bleven ramt, men allerede Kl. 4 skulde jeg op igen. Ef-ter om Morgenen ligesom om Aftenen i Forvejen at have haft Kaptl. Hammer ombord, stod Eskadren nord-paa mod Norge.

Vejret holdt sig godt de følgende Dage, rigtignok ikke meget heldig Kuling, og om Eftermiddagen den 11. ds. løb vi ind til Kristianssand, hvor ingen Mennesker anede noget om Bataillen. Efter at vore haardt Saa-rede var blevne bragte til Lasarettet og vore Døde paa en smuk Maade begravede, afgik Eskadren straks ifølge Ordre fra Ministeriet til København, hvor Eskadren an-kom 1. Pinsedag Kl. 12 MD. og blev som Sejrherr hilst saavel af Borgere i Byen som af en Del af Flaaden, der laa paa Rheden.

Dette er de Erindringer, som jeg, ifølge Din Anmod-ning, kære Fader, har optegnet om Affæren ved Hel-goland.

Din Søn

K. C. Nielsen.

P. THERS

Bageri, Konditori & Rug-
brødsfabrik anbefales.

Korsør Telefon 86 Leverandør til Marinen

Th. Rasmussens Sønner,

Stats. 15. KORSØR Telef. 106

Import af Kul & Kokes,
Korn & Foderstoffer.

S. P. Henriksen,

Algade 29, Korsør, Telef. 156

Frugt — Grønt — Kartofler

Leverandør til Marinen.

KORSØR KORSØR

A. H. Schrøder's Kødudsalg

Tlf. 72. Algade Tlf. 72
Leverandør til Marinen.

Husk at købe Deres Kolonial, Deli-
kateser, Vine, Spirituosa, Ci-
garer, Cigaretter, Konfekt,
Chokolader og Bodega Vine hos

C. V. Olsen, Korsør, Telefon 84.
Varene bringes overalt. Leverandør til Marinen.

Vestfyens Kulimport, Assens

Kul, Kokes, Briketter, Brænde.
Telefon: Assens 250

Leverandør til den kgl. danske
Marine.

Jul. Th. Petersen

Mønsterbageriet

TORVET 30 — KØGE

Telf. 294

Leverandør til Marinen.

Pontoppidan & Simonsen.

Odensegade 4. ☎ Tlf. Øbro 6191.

Første Kl. Varer til billigste Priser.

Kartofler, Grønt, Frugt og Konserver en gros — en detail.

☞ Leverandør til den danske Marine. ☜

Detailudsalg:

Palæ-Kælderen, St. Kongensgade 77.

Telefon Palæ 3877.

Frugtforretningen, Classensgade 5.

Telefon Øbro 3551.

UDDEHOLMS AKTIEBOLAG

MUNKFORS BRUK HAGFORS JARNVERK BRATTFORS BRUK

Fabrikation og Salg af

SIEMENS, MARTIN- og BESSEMERSTAL samt
LANCASHIRE-RAASTÆNGER af bedste Kvalitet

Koldt- og varmtvalset Jern og Staal; valset og smedet Værktøjs- og
Borestaal, valset og trukket Jern- og Staaltraad, Staalstænger, Raa-
skinner, Baandsave, Traadsøm, Træ- og Metalskruer, Fjedre til Køre-
tøjer og Jernbanevogne m. m.

Telegramadresse: UDDEHOLMS, UDDEHOLM, — Postadresse: UDDEHOLM
For koldtvalset og trukket Staal og Jern samt Traadsøm: Post- og Telegramadr. MUNKFORS

A. RINDOM & RESTORFF AKTIESELSKAB

FARVERGADE 8 - KØBHVN. B.

EXPORT AF DANSK SMØR

Drik

BLACK & WHITE
WHISKY!

H. I. Wengel & Co.

Tlf. 7366. — Bredgade 28. — Tlf. 7366.

Champagne Louis Roederer, Reims

Leverandør til Hans Majestæt Kongen af Danmark
Grand vin sec Extra dry. Carte Blanche 1906 Extra dry.

H. F. HANSEN, Naboles 3,

anbefaler al første Kl. Paalæg og
Fedevarer, Roget Flæsk af egen
Tilvirkning. Leverandør til Søværnets Kaserne.

**FITTINGS
+ GF +**

P. E. Ehrhardt
Studestr. 7. Tlf. 1793
Trukne Rør, G. F.
Randfittings samt
alle tekniske Ma-
skinartikler.

P. Haase & Søn Boghandel

Løvstræde 8. København K.

Telefon 5130 & 5178.

Dansk og udenlandsk Litte-
ratur. Spec. Svensk og norsk.

Abonnement paa udenlandske Tids-
skrifter modtages

BRUG ALTID

Vibe Hastrup's
Sko-Creme

OTTO SUENSON & CO.

Dr. Tvergade 7, Telefon Central 482.

Vin og Cigarer.

Leverandør til Søofficersforeningen og Officers-
foreningen.

C. V. Petersen, Bageri & Konditori,

St. Kongensgade 91.

Telefon 5712.